

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
11 Ianuarie st.v.
Dumineca
23 Ianuarie st.n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 4.

ANUL XVII.

1881.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Românîa 2 galbeni.

August Blanqui.

Prototipul adeveratului revoluționar, betrânul comunistu, August Blanqui, a muritu la Paris tocmai în diu'a de anul nou.

El a traitu 75 de ani, și din acêsta vieța lunga a petrecutu 50 de ani în închisóre sê u esiliu. A fost condamnatu la mórte și la deportațiune; se pôte dice, că tóta vieța lui a avutu numai dôue fase: séu stetea în închisóre, séu eliberându-se, facea niște planuri, pentru cari iérasî trebuî sê ajunga acolo.

Dênsul a fost fratele lui Adolf Blanqui, renumitul economistu naționalu, și s'a nascutu la Paris în 1805. La începutu studiá sciințele medicale, apoi cele politice, se ocupá de literatura, ma și de astronomia, înse numai decát parasi terenul sciințelor, ca apoi ca agitatoru politicu sê-sî începa rolul.

Pentru prim'a-óra la 1827 luá parte la turburare pe strada, când fu și rznitu, și de atunci și pân'acuma, câte conjurațiuni și tulburări se perêndara în Franci'a, Blanqui avú rolu în tôte și inca de multe ori rolu conducatoru.

Pe timpul domnirii lui Ludovic Filip dênsul de trei ori a fost închisu, și îndata-ce erá eliberatu prin grația, numai decát țeseá unu complotu nou. La erumperea revoluțiunii din februarie dênsul ședeá chiar în închisóre, guvernul republicanu i redete libertatea, Blanqui se duse la Paris și numai decát începú sê agiteze contra guvernului republicanu, sê întemeieze o dominațiune populara și mai radicala. El amenință guvernul cu pericolu seriosu și în sfêrșitu stêrni o rescóla publica, spre a se proclamá președinte al republicei;

dar încercarea nu isbuti, și Blanqui ajunse iérasî în închisóre. Împératul Napoleon la 1856 îl grația, dar cu doi ani mai târđiu iérasî îl închise.

Dupa caderea lui Napoleon și Blanqui fu eliberatu, grabi la Paris și deveni unu factoru principalu al rescólei comuniste de trista memoria. Dênsul fu prinsu iérasî, și numai în primavér'a anului 1879 isi recapaté

August Blanqui.

libertatea. Radicalii din Bordeaux îl alesera deputatu, dar adunarea națională nimici această alegere, ceea ce pe timpul acela produse mare sgomotu.

În timpul din urma Rochefort și ceilalți agitatori întrecura pe bețrânul agitatoru, carele astfel își perdă „nimbul” de odinioară. Nu mai fu periculosu, trebuia să trăieșca în linișce. Dora tocmai din causă a acestă a muritu!

I. H.

Du-te dar...

Du-te dar de lângă mine,
Să nu știu că te-am iubit,
Să nu știu, că pentru tine
Pân'acuma am traitu.

Să nu știu, că ceriul vieții
Pentru tine s'a 'negritu,
Și că 'n lume pentru tine,
Pentru tine-am rataciu.

Du-te dar de lângă mine...
Pôte-atunca voiu află,
Între scânduri tintuite
Prin eternu odihn'a mea...

G. V. Stefaniu.

Ceriul stelosu.

— Fragmentu astronomicu. —

Ceriul stelosu eră în vechime calendariu și compasu, și în scriptur'a flacarătoare a ceriului stă scrisa istori'a popórelor acelora.

O stea resaritoare anunță navigatoriului timpul viiloror sėu sosirea vėnturilor placute; culminațiunea stelei acesteia aretă popórelor acelora pozițiunea în nemarginit'a mare de pustia — sėu le și conducea la atare portu de multu cautatu.

Chiar dupa cum stă și se întorcea *carul cel mare* al ceriului, terminau bețrânii órele de nópte — ca și cum facu înca în diu'a de astadi Indianii Americii de sud; acestia inse numera órele de nópte dupa cursul *crucei de sud*. Ieta dara orologiul și compasu popórelor antice! Dupa resaritul și apusul stelelor și prin sosirea și îndepartarea sórelui împarțeau ei anul lor și totdeodata își ordinau afacerile lucrurilor de pamėntu și a vieții idilice-pastorale.

Resosirea regulata a grupelor stelóse se însemnă cu emblemele timpurilor de cari dēnsii erau admoniati.

Taurul însemnă când vitele se scoteau la pașunea primaverósa; *Feciór'a* apare pe ceriu în timpul culesului; semnul *Venatoriului* admoniă pe bețrânii anticității la vėnatórea de tómnă. *Udatoriul* eră semnul sosirei tempestăților ploioșe. Din aparința semnelor acestor ceresci constă calendariul anticității. Tóte întâmplamintele istorice, deii și eroii popórelor acelora erau transpusi pe ceriu de fantasi'a intensiva orientala.

În scriptur'a stelelor flacaritóre se aflau scrise faptele eroilor și în mestecatur'a acestă de ómeni, animale și fabule, cetiau bețrânii anticității cugetele miilor de ani! Și, noi óre cum facemu astadi?!

Ceriul este proprietatea astronomiului. Noi avemu orológe și calendare, deci stelariul este mai multu de admiratu și pentru laicu superfluu ca sė-l contempleze de orologiū mai multu.

Și totusi i serveșce și în diu'a de astadi stelariul dreptu cronometru!

Deci, sė cautămu la ceriu în nóptea cea frigurósa a lunei lui ianuarie!

Colo sus pe ceriul nordicu stralucescu semnele frumoșe ale *Ursului mare*. Cine nu cunóșce 7 stele flacaritóre cari ceruleza ceriul din anu în anu, din nóptea verósa pāna în nóptea de ierna? Fantasi'a inse a facutu din semnul acesta *Carul mare*, dupa cum il numescu romānii nostri, a cărui 4 roti formėza unu cuadratu de stele și alte 3 stele în forma de semicercu facu rud'a carului. Grecii inse il credeau unu ursu în care nimfa Callisto este prefacuta de gelós'a Diana. Vedi mitologi'a lor! Sub cele 3 ultime stele cari facu cód'a ursului apare cea din mijlocu, Mizar — în ochianu — dupla, și aprópe de această observėza ochiul acutu mai o stea micuța, Alcor — sėu caletoriul micu, care Grecilor le-au fost cunoscutu.

Dėca vom merge mai sus cātra apusu printre roțile din napoi ale carului nostru Dubhe și Merak vom ajunge la o stea singulara, dara fórte flacarósa și care este *Steu'a polară* ce pare a fi lipsita pe ceriu, dara ea ceruleza totusi, fórte încetu pe dupa polul eternu al ceriului.

Steu'a această stă la capetul códei esterne a *Ursului micu* și formėza cu alte 6 stele mai palide tipul minunatu al *Carului mare*, firesce în pusețiune contraria, căci rud'a i sta în sus.

Între Ursul mare și între cel micu într'unu semicercu latu se vede semnul *Balaurului de nordu*, care dupa mitologia este pazitoriul nedormitoru a merelor de auru din gradin'a Esperidelor pe care *Ercule* inse, l'a omoritu și *Juno* l'a transpusu între stele. Steu'a cea mai ardatóre a semnului acestuia se afla între cód'a *ursului micu* și între a celui mare.

Jos spre ceriul de nordu lucesce *Lir'a* cu flacarós'a Vega. În ostul de nordu mai jos vom află o grupița plina de stele ardatóre. Grup'a această se numiă odata *Spicul de grāu*. Dar gajulórea aristocrației egiptene a numitu-o Pletele Berenicei: soți'a regelui Ptolemeu Evergetes, care, în urmarea unei penetie și-a jertfitu perul frumosu deilor — și în onórea Vinerei l'a întinsu pe insul'a Cypru. Dupa ce inse perul acestu frumosu fu furatu de acolo, Berenice s'a întristatu și a plānsu multu timpu perderea pletelor acelora. Matematicul *Conon* o sciū se o māngaie cu o ficțiune, asecurāndu pe Berenice, că pletele acele sūnt de Deii lor luate și puse pe ceriu. Berenice se māngaiă numai de cât. Ieta, că lingușirea și-a aflatu locu chiar și în ceriu!

Acum sė ne întórcemu spre amėcādi.

Vedi, de acolo isvoresce fluviul de focu a *Drumului de lapte*, care dela sudul de ostu incepe se creșca pāna la apusul de nordu unde se desface în dóue părți. Sus în părțile dela apusu a drumului de lapte flacarėza o grupa mare de 4 semne ceresci s. a. *Cepheus*, *Cassiopeja*, *Andromeda* și *Perseus* despre cari o istoria antica ne enarėza urmatórele:

Cassiopeja, soți'a regelui etiopicu Cepheus s'a laudatu odata, că ea aru fi mai frumoșă decăt *Nereidele*.

Laud'a această a infuriatu pe Neptunu teribilu care tramițėndu numai de cât pe unu monstru de mare, căruia regele trebui sė-i jertfėșca fėt'a cea frumoșă, pe Andromeda. Ast'a eră deja incatenata în niște stānci așteptāndu perderea ei prin monstrul tramisū. De odata inse aparū Perseus și eliberă pe nenorocit'a de Andromeda.

(Va urmă.)

A. S. Simonescu.

S A E O N U

Calindarul septemănei.

Diu'a sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
Duminica	11	23	Cuv. P. Teodosie.	7 34	4 26
Luni	12	24	S. Mța Tațiana.	7 33	4 27
Marti	13	25	S. Muc. Ermil.	7 31	4 29
Mercuri	14	26	SS. PP. ucisi în Sinai.	7 30	4 30
Joi	15	27	Cuv. P. Pavel Tiveul.	7 28	4 32
Vineri	16	28	Înch. lanț. Ap. Petru.	7 27	4 33
Sâmbeta	17	29	† C. P. Antoiu c. m.	7 25	4 35

Apelu către onoratul publicu român.

Negur'a universală, ce acoperă cerul poporului român din Ungari'a și Banatu, se sparge în anul 1829 chiar în părțile resaritene ale patriei, și anume în regiunea Crișului negru, prin una stelișora aprinsa de marele episcopu Samuil Vulcanu, cu redicarea primului gimnasiu românesc, în capital'a dominiului seu episcopescu și anume în orașelul Beiușu. Spre acestu scopu amintitul Mecenate zidi edificiul școlii cu una redicatura, și depuse pentru lipsele învețământului 35,000 fl. moneda convențională. Pe atunci în acestu gimnasiu se instituiră numai patru clase, dar la anul 1836, după ce mai largi edificiul școlaru și mai adause către cele 35,000 înca 40,000 fl. m. c. totu acelasi nemuritoru episcopu esoperă sistemisarea gimnasiului cu două clase normale și șese gimnasiali, accentuându în literale fundamentale, ratificate și confirmate de regele Ferdinand V, că acestu gimnasiu il institue mai alesu pentru români „prae primis vero in utilitatem et culturam nationis valachicae opis et culturae omnino indigae” iera pe fruntariul edificiului înscrise „Educationi juventutis huius provinciae”.

Estu-modu dotatu și sistemisatu stete acestu gimnasiu unicu românesc în Ungari'a până la anul 1851, când cu sistem'a nouă trebui să se transforme și el seu în gimnasiu inferioru cu patru, seu în gimnasiu superioru cu optu clase. Atunci, după consultări premerse, consesul profesoralu sub presiul consiliariului școlastic Iosif Papp-Szilágyi în presint'a și sub auspiciile episcopului Vasiliu Erdélyi, decise organizarea gimnasiului cu optu clase în speranția, că se va pute căștigă unu modestu ajutoru din fundul studiilor, și așa urmă în anul 1852 deschiderea clasei VII și în 1853 a clasei VIII, când se concese și ținerea examenului de maturitate (bacalaureatu). Prin pré înalt'a resoluțiune dto 18 septembrie 1853 confirmându-se aredicarea gimnasiului la optu clase, i-s'a aplacidatu din fondul studiilor unu ajutoru anualu de 3530 fl. m. c. care l'a și primitu regulatu până la finea anului 1877, când înaltul ministeriu al cultelor, sub cuvântu că gimnasiul are fundu suficiente pentru acoperirea lipselor sale, detrase acestu ajutoru, cu carele a pututu să subsiste până acilea.

Din rațiociniile fondului gimnasialu, cari se substerne în totu anul la înaltul regimu, este inse evidente, că capitalul fondului cu finea anului 1879 a fost 112,751 fl. 37 cr. v. a., la cari în anul curente primindu-se din legatul episcopului Iosif Papp-Szilágyi sum'a de 9930 fl., de presinte fondul gimnasiului făcū unu capitalu de 122,681 fl. 37 cr. v. a., carele cu 6% aduce pe anu unu venitu de 7360 fl. 88 cr., din carele inse detragându-se interesele, ce obvinu după unu capitalu de 20,000 fl. ca beneficiu de pâne pentru școlarii mi-

seri în înțelesul fondationalelor, spre acoperirea salariilor profesoralu, reparațiunilor și altor lipse gimnasiali remâne numai unu capitalu de 102,681 fl. 37 cr. cu interese anuali de 6160 fl. 88 cr. Acēsta suma împărțita între 12 profesori gimnasiali și unu docente normalu și spesele gimnasiali, nu ajungu unui profesorului nici 500 fl. la anu, adeca nici atâta, cât are unu cancelistu de tribunalu!

Ce e dreptu, Ilustrisimul domnu episcopu diecesanu, ca și fericitul seu antecesore, pentru ameliorarea sôrtei corpului didacticu anualminte sucurge cu una suma grațională de 1000 fl., dara nici cu acēsta nu este asecurata subsistint'a profesorilor și a gimnasiului, căci în înțelesul noului planu de învețământu avēndu să capete fia-care profesorulu aprabatu câte 1000 fl. pe anu, numai spre acestu scopu se ceru anualminte 12,000 fl., apoi unde sânt spesele pentru reparațiuni, pentru completarea museului fisicalu, a colecțiunilor naturali, și a altor medie de învețământu! Din aceste este evidente, că în împregiurările de față esistint'a acestui institutu națională a devenitu problematica.

Onoratu publicu român! prin aceste descriindu în liniamente principali istoriculu acestui gimnasiu și starea-i materială, trebuie se dămu tributul adevărului amintindu, că acestu institutu de învețământu a corespunsu pe deplinu scopului seu, căci dela începutul esistintei sale până în timpii de față adunându-se la sinu-i principalminte tinerimea română, aici a avutu ocașiune pe lângă învețarea studiilor prescise a se cultivă și perfecționă în limb'a maternă, care este fundamentul culturai fia-cărui poporu, documentu spre acēst'a ne este rezultatul, că din acestu gimnasiu au eșitu succesive barbati, cari au ocupatu și înca ocupa pozițiuni, respectabili în funcțiunile civili și bisericesci, și specialminte în societatea română, de unde ni se împune sacr'a și nedispensabil'a dorința, ca cu puteri într'unite, să lucrămu la asecurarea esistintei acestui unicu gimnasiu superioru naționalu în patria!

Nu este aci locul să ne încercămu mai departe a documentă și să facemu disertatiuni academice despre necesitatea institutelor culturali și despre influința lor ce au asupra veri-cărui poporu, căci acestu adeveru a petrunsu de multu ânim'a fia-cărui român, care dorese înflorirea națiunii sale; chiamarea și scopul nostru este ca după ce amu oglindatu stadiul, în carele se află gimnasiul nostru, din carele de n'ar pute înaintă, este peritu, să apelămu la caldur'a ânimei frațesci, ca să surcergeti cu ajutoare materialu pentru asecurarea lui, și acele se binevoiti a le înaintă la adres'a dlui Demetriu Negreanu comerciantu, cassariul comitetului instituitu de inteligința română din Beiușu și giuru spre adunarea colectelor benevole, ca estu-modu înca deca nu ne ierta sôrtea să înființămu institute noue culturali, cel pușin să ne împlinimu datorința morala și națională de a conservă ereditatea ce ne-au lasatu strabunii.

Ofertele maritimose se vor publică în diuarele române, iera onoratiilor domni colectori se vor espedă adeverint'e de primire și dea-dreptul.

Beiușu 14 ianuarie 1871.

Comitetul încredințatu de inteligința română din Beiușu și giuru cu adunarea de oferte benevole pentru gimnasiul românesc din locu.

Petru Mihutiu m. p.

direct. gimn., presied.

Vasiliu Papp m. p.

protopresbiteru gr. or.

Augustin Antal m. p.

protop. gr. c.

Vasiliu Ignatu m. p.

advocatu.

Iosif Romanu m. p.

advocatu.

Demetriu Negreanu m. p.

comerciantu, cassariu.

Ambrosiu Cretiu m. p.

advocatu.

Paul Popu m. p.

advocatu.

Teodor Rosiu m. p.

profosoru gimnasialu, secretaru.

D e l a S i b i i u.

(Carnevalu. Viéti'a sociala. Ajunul anului nou. Balul femeilor române.)

Iubitorii de patinată se superase tare, ei credeau, cumca iérn'a acést'a va trece fără a puté sê se îndulcésca de suvenirile placute, pe cari erau dedati a-si-le câştigá cu voi'a fára voi'a cu ocaziunea eşirei la ghiata. Iérn'a inse — díce românul — nu o mânca lupul. Acést'a se adevéri şi de asta-data. Cractunul apusenilor trecú fára zapada şi fára ghiata, iér în díu'a Cractunului nostru ploia de cugetá omul, cá serbéza nişte pasci posomoríte.

De atunci néu'a cade în continu, pare cá nu voiesce sê mai încete, frigul înca e mare, iér de ghiata nu avemu téma, cá se va rumpe când patinámu.

Ínsániare, patinare, baluri şi alte petreceri! omul nu scíe, pe care sê-o aléga şi ce sê faca, ca sê nu remána nici un'a nici alt'a.

Carnevalu se începú cu petrecere, se continuá şi se va finí totu cu petrecere. Puçine nopti ni-ar mai rămáne şi pentru restaurare, déca amu fi aplecati a frecventá tóte balurile cáte se dau aici în Sibíiu într'unu carnevalu.

Viéti'a sociala a inteligintii române de aici, prin redeschiderea societáti române de lectura, deveni mai animata şi mai íntima. De unde pâna aci eram lipsiti de ori şi ce ocaziune de a puté conveni noi între noi şi în localul nostru propriu, astadi avemu o localitate spaţioasa, bine arangiata şi proveçuta cu tóte cele necesarie.

Recunoscínţa iniţiatorilor şi cu deosebire Esc. Sale archiepiscopului şi mitropolitului Miron Romanul, acáruí oferte de pâna acuma pentru societatea nóstra de lectura facú aprópe 1000 fl.

Remáne numai ca inteligínţa romána din locu şi gíuru sê nu íntrelase ocaziunea pré placuta de a o cercetá regulatu şi esistinţa ei este asigurata.

Prim'a petrecere sociala arangiata de societate fu serbarea preserei anului nou. Comitetul esmisu pentru acestu scopu facú tóte cele posibile pentru ca petrecerea sê aiba resultatu îmbucuratoru.

La 9 óre se începú jocul şi durá cu cea mai mare vioiciúne pâna la 3 óre.

În pausa se ţínú o lotería de obiecte, ceea ce factu petrecerea şi mai viala şi interesanta.

Ne aflamu toti bine, pentru cá eram în cas'a nóstra.

Esc. Sa archiepiscopul şi mitropolitul binevoi a onorá acést'a petrecere cu presenţa, şi a remasu în mijlocul nostru pâna dupa pausa.

Erá o placere deosebita a vedé unu numeru atât de mare de inteligenti şi o cununa atât de frumósa de dame române coadunati într'unu locu şi la o petrecere naţionala atât de animata.

Súm convinsu, cumca în scurtu vom mai avé atare ocaziune, când apoi creçú, cumca cei cari, impededati póte prin ceva afaceri, de asta-data nu-au pututu participá, ne vor suprinde cu presenţa.

Damele române din Sibíiu, dupa cum s'a fost amintitu şi în colónele „Familiei“, decídendu formarea unei reuniuni pentru ínfínţarea unei şcole superioare române de fetíte, proiectul de statute l'au subscernutu la locul competente pentru provederea cu clausul'a de presentare.

În dílele trecute ţínéndu o alta convenire la dn'a Maria Cosma, au decísu, ca în decursul lunei lui febr. sê arangeze unu calico-balu în favorul formándeí reuniuni, pentru care scopu s'a şi alesu unu comítetu de 10 în persónele dnelor: I. Badila, Brote, M. Cosma, E. Cristea, I. Macellariu, A. Mateiu, A. Moga, E. Popescu,

I. Racuciu şi M. Roşca. Totu-odata s'a decísu, ca toaletele tuturor damelor, care se vor presentá la acestu balu, sê fia uniforme, adeca toaleta-crème decoltata în patru cornuri cu flori rosa, iér masc'a négra de atlas.

Pentru orientare toalet'a de modelu va fi espusa la cutare-va croitoru din Sibíiu.

Staverirea dílei şi a celorlalte dispoziţiuni s'a concredútu comitetului alesu, despre care l'a timpul seu voiu relatá.

Coresp. II.

Apelu cátra tóte damele române.

Onorabile dómne şi domnişóre!

Amabile sorori!

Un'a dintre cele mai nobile misiuni a secsului nostru este aceea de a ajutá pe cei lipsiti şi a mângaiá pe cei necajiti.

Din acést'a consideratiúne mánecându damele române din Gherla, íntruníndu-se la 11 decembre an. tr. în şedinţa plenaria, au hotarítu ínfínţarea unui fondu din care sê se ajutore elevii mai lipsiti ai institutului pedagogicu din Gherla, mai alesu în timpul când acestia sânt atacati de morburi. Ínceputul la ínfínţarea acestui fondu s'au hotarítu a se pune prin arangiarea unei loterii de manufacture ale damelor române de pretotíndenea.

Vocea lipsei şi a neputínţei fraţilor nostri, cari adese-ori nu au nici pâne uscata pentru de a-si aliná fómee, iér atacati de morburi nu au cu ce sê lecuí, vorbesce destulu de elocinte la ánim'a fia-cáreia dintre dvóstre; şi pentru aceea sperámu, cá nici un'a nu ne veti denegá sucursul de lipsa la acést'a íntrepríndere a nóstra, care ţíntesce la alinarea lipsei şi ştergerea lacrimelor.

În acést'a firmá speránţa ne adresámu la simţul de compatímire a dvóstre cu rugarea sê binevoiti a face ceva lucru de mâna şi acel'a a ni-l tramite pâna la serbatorile ss. pasci, pentru de-al pune între obiectele de sortire.

Ne veti deoblegá pré multu déca şi pâna atunci veti binevoi a ne avisá despre încuviínţarea cererei nóstre şi luarea în lucrare a cutárei manufacture în scopul indicatu.

Corespundínţele în acést'a privínţa sânt a se tramite la adres'a v.-presidentei Ludovica Borgovanu n. Antonu, iér obiectele de sortire la adres'a administratóreí Maria C. Popu.

Gherla, în 1 ianuarie 1881.

Maria L. Bercianu m. p.
presidenta.

Ana C. Popu m. p.
secretara.

Ludovica Borgovanu n. Antonu m. p.

v.-presidenta si comptabila.

Maria C. Popu m. p.
administratóre.

Elena Biltiu m. p.
cassara.

Balu la palatul din Bucuresci.

— In ájunul anului nou. —

În sér'a dílei ántáiu a anului a fost, la palatu, scríe „Press'a“ din Bucuresci, obicínuitul balu al curtii. La órele 10 MM. LL. RR. Domnul şi Dómna au trecutú mai ántáiu în salonul gobelinilor, unde se aflá corpul diplomaticu şi unde au ţínutu adunare, primíndu felicitárilor dílor şefi de misiuni şi ale soçielor dílor, precum şi acele ale personalului legaţiunilor respective. Apoi au mersu în salonul albu, unde se aflau I. P. SS. mitropolitul primatu, monsignorele episcopul catolicu, dnii preşedinti ai corpurilor legítimé, dnii ministrii, dnii generali ai armatei şi ínnaltii demnitari ai statului cu soçiele dílor, cari asemene au presentatu urári Mariilor Lor Regale. De aci, Domnul şi Dómna, dupa ce

au trecut în salonul roșu, unde se aflau dnii ofițieri superiori din garnisona și mai mulți ofițieri străini, invitați la această serbare, Mariile Lor Regale au făcutu intrarea în sal'a tronului, unde erau adunați numeroși invitați, domni și dămine, cari au prezentat felicitări pentru anul nou.

La această serbare erau față, afara de persoanele mai sus menționate, membrii înaltelor curți de casațiune și de compturi, curțile și tribunalele, consiliul municipalu, corpul profesoralu, funcționarii superiori și șefii de servicii ai diferitelor ramuri ale administrațiilor publice. Armata, garda orașenească, proprietatea și comerțul, aveau asemenea numeroși reprezentanți la această serbare, la care au luat parte aproape 2000 persoane. Mariile Lor Regale s'au întreținut, în totu timpul, în modul cel mai grațiosu, cu cei mai mulți din domnii și dăminele prezente, și danțul a urmatu foarte animat.

La ora 1 s'a servit supeul în sal'a cea mare de prăndiu, la care dnii invitați au luat parte în serii.

Balul s'a sfârșit printr'unu cotilionu, care a urmatu cu veselie până după orele 3 de dimineață.

La aceste mai adăugem din „Românul” următoarele detaieri:

Balul dela palatul Domnescu a fost splendidu. Dămn'a Mavrogeni cu domnișorele de onoare au primitu pe invitați până la orele 10 jumătate, când dl mareșal al curții anunța intrarea Marielor Lor în sal'a tronului. Tota casa civilă și militară i înconjoară.

Mari'a Sa Dămn'a purtă o rochia de atlasu verde închis, acoperit cu volane d'angleterre și cu briliante. Pe capu, o diadema de briliante și unu voile d'angleterre, care acoperindu brațul dreptu al M. S. cadea pe tren'a rochei. Grațios'a noastră Suverana, suferă de câteva zile de o durere la brațul și mân'a dreapta. Pentru a nu întristă serbatorea, prin absența sa, Mari'a Sa s'a hotăritu a-si ascunde mân'a într'unu gingașu manșonu de atlasu verde pe care sbură unu fluture de briliante și rubinuri, și uitându suferințele sale, a gasit unu cuvântu amabilu pentru fia-care invitat.

Pe la ora unu și jumătate, M. S. Dămn'a fiindu foarte obosită s'a retrasu în apartamentele sale, iar M. S. R. Domnitorul, dându brațul dămnei Tornielli, se cobora la supeu.

Profitu și eu de acestu micu repausu pentru a observa toaletele damelor.

Dămn'a Mavrogeni avea o rochia alba damassée, garnită cu crêpe lisse, brodatu cu hurmuz: la capu flori albe; dămn'a Maria Stirbey, o rochia de catifea cu flori în relief, garnită înainte cu atlasu vieil or: la capu flori roșii, pe cari pică o rona de briliante; dn'a Irina Soutzo, o rochia de atlasu roșu despartită în față printr'o stoffa de aur: la capu o diadema de briliante; o pasare totu de briliante, își facuse cuibul la spate, printre peru; principesa Valentina avea scule atât de frumoșe și bogate, în cât i-am uitat tota toalet'a: dn'a Alesandrina Manu, o rochia de atlas colorea fildesului, garnită cu volane de dantela alba; dămn'a Candiano-Popescu, o rochia de atlasu albu cu spicuri de aur, la gât unu colan breton foarte originalu; dn'a Irena Câmpineanu, o rochia de atlasu vieil or.

Dșor'a Romalo o rochia de atlasu albu, pe care erau aședate cu multu gustu, marame lucrate de țerancele noastre; dșor'a Maria Assan, o rochia de borangicu galben; dșor'a Eufrosina Gradișteanu o rochia alba cu giurlande de trandafiri.

Comites'a Wesdehlen, dăminele Tornielli, Maria Berendeiu, Coralia Sevescu, Alesandrina Chronidi, Elisa Râmniceanu, Dabija, Maria Casimir, Elisa Boerescu, aveau ca și multe alte dame toalete foarte frumoșe.

Marturisescu înse cu umilința, că cunoștințele mele asupra acestui subiectu sânt încă foarte restrinse și me incurc când trebuie să gasescu cuvintele tehnice. Am mai vedutu mulțime de chipuri vesele, de rochii frumoșe, pre scurte în sus și pre lungi în jos, de pantofiori pre mari pentru piciorușele damelor. Din această cauza pôte, balul se deschide... cu patru perechi care aluneca și cadu! Observu cu parere de reu, că Lucullus are mai mulți adeți de cât deit'a Terpsichore: toti barbati se îndesa în sal'a de mâncare.

Ajunul anului nou în Făgărașu.

În preser'a anului nou 1881, Reuniunea femeilor române gr. or. din Făgărașu și gluru a arangiatu o petrecere socială de dansu împreunată cu declamațiuni și cântări, cu care ocaziune pe lângă aceea că fondul Reuniunii, în a căru favoră s'a destinat venitul petrecerei, s'a marit cu o suma bunicea, publicat adese și numerosu, ce a luat parte, și-a petrecutu în cea mai vială și espresa vioicțiune până în zorile zilei următoare.

Începutul petrecerei a fost pus pe 8 ore ser'a, când ca și la o comandă bine ascultată ospetii s'au înfașat în unu numeru considerabilu din toate naționalitățile Făgărașului.

Stimabilele dămine și dșore române au știutu și acuma unu semn viu despre adeveratul și ferbinte lor simțu naționalu, căci vr'o 8 dintr'ensele înfașându-se în costume naționale, au reprezentat spre placerea întregului publicu portul naționalu român din diferite locuri.

Tote dăminele și dșorele au atrasu asupra deosebită atențiune din partea publicului prin bun'a lor ținută și frumoșele costume, dintre toate înse a eselat prin costumul seu potrivit și originalu român dșor'a Eugenia Codru Dragușanu, care și pe lângă grațiile ei naturale ni-a pututu servi de fală chiar și înaintea străinilor; totu asemenea și dșor'a Maria Galianu, în costumul seu frumos și originalu, a aretat unu gustu deosebitu pentru frumosul naționalu românesc. Este de prisos (? Red.) a mai aminti cu numele și pe celelalte dămine și dșore, căci toate un'a ca alt'a au facutu o impresiune placută prin costumele și grațiile lor.

Cu placere putemu constată, că pe lângă publicul român au luat parte la asta petrecere toti onorațorii și notabili din Făgărașu.

Acă a fost mai dela începutu Il. Sa dl comite supremu Iuliu de Szent-Iványi, dl colonelul ces. reg. Oreskovits comandantele trupelor din Făgărașu, apoi dl Lázár directorul bunurilor erariale, primarul orașului și alții mulți.

Corpul ofițierilor ces. reg. încă a fost cât de bine reprezentat.

Jocul s'a început pe la optu și jumătate ore cu „hor'a” națională și s'a continuat cu cea mai mare vioicțiune, spre deplin'a mulțumire a tuturor ospetilor, până la 11 ore, când intrerupându-se, s'a purcesu la o mica producțiune și adeca:

Dl Ioan Turcu I v.-notaru al comitatului, ca membru al Reuniunii femeilor rom., a adunat încă de timpuriu pe dșorele și tinerii din Făgărașu împregiurul seu, și statorindu-se în conțelegere o programa, spre esecutarea ei cu succesu bunu s'au ținutu mai multe probe, la cari bravele noastre dșore și tineri, inspirați de totu ce este românesc, s'au prezentat cu tota acurateț'a, ceea ce le pôte servi numai spre laudă și onoare.

Între aplausele publicului s'a esecutat următoarea programa:

1) „Groza” poesia de V. Alesandri, declamată de dșor'a Hareti Mohanu între aplause; 2) „Herscu Boc-

cegiu" monologu teatralu, executatu cu mare desteritate și între aplause generale de dl Corneliu Aiseru; 3) „Peneșu Curcanul" poesia de V. Alesandri, declamata de dl Nicolau Aronu, sub aplause; 4) „Marșu ostașescu", executat de corul vocalu, dupa care a urmatu aplause prelungite.

Punctu la 12 ore s'a espusu în fruntea salei unu transparentu cu inscripția: „Anul 1881. Ve salutu!" și de ambele laturi ale acestuia s'a espusu de asemenea în transparentu iluminatu portretele Maj. Lor ces. reg. apostolice, dupa care: 5) Dl D. Poparadu a declamatu o poesia intitulata „La anul nou" si dup'acesta music'a a intonat: 6) „Imnul poporal" iera publicul a începutu a se felicita de anul nou.

În fine a urmatu jocu de tombola cu trei câștiguri cunoscute, și unul secretu, dupa care apoi s'a începutu paus'a.

Paus'a înca s'a petrecutu așa dupa cum numai s'ar puté așteptá. Toastele n'au lipsitu. Șirul toastelor l'a deschisu dl Ioan Turcu prin unu cuvântu bine simțitu și potrivit, ridicându pocalul seu pentru grabnic'a prosperare și îndelung'a esistența a Reuniunii femeilor române, apoi a mai toastatu dl Georgiu Popu pentru dn'a președinta Anastasia Popescu și dl subjude reg. Dominicu Gál în limb'a româna pentru femeia ca mama, și altii.

Astfel petrecându-se și paus'a, s'a începutu jocul din nou cu tóta vioicătinea și a duratu pâna în dorile diminetiei, când apoi unul fia-care s'a departatu plini de mulțumita și satisfacțiune.

Am scrisu aceste cu cea mai viua placere, căci în adeveru iti saltá inim'a de bucuria când vedeai unu publicu atât de alesu și numerosu, încât abia il încapea marele salonu dela „Hôtel Paris" și apoi scieai, că petrecerea este românesca și acesta cu atâta mai multu, căci de unu numeru binisoru de ani Români aici seu n'au voitu seu nu s'au încumetatu a pași în publicu ca acuma cu tóta demnitatea și resoluțiunea.

Dorim din inima, ca junimea de ambe secse din Fagarașu să îmbracișeze și pe viitoru cu tóta caldur'a caus'a naționala, să convie la olalta fia ca societate de lectura, fia ca reuniune de cântări și dupa putința să țina sus colórea și caracterul naționalu, ca astfel la ocașiuni ca cum a fost și cea presenta să pôta da mâna de ajutoru și să pôta servi spre fal'a românismului.

În fine notâmu, că dupa cum sântemu informati, dupa subtragerea tuturor speselor, a rezultat pentru fondul Reuniunii unu venitu curatu de 70 fl. v. a.

I.

Sér'a de Sân-Vasiu în Caransebeșu.

Göthe dice ore unde-va, că speranța este al doile sufletu al omului. Și are dreptate marele poetu și filosofu germânu! În modestia mea așu mai adaugá la speranța și pe soror'a ei gemena, credința. Aceste două lumini sufletesci, conducu pe muritoriul peste abisurile desperării și în câte inimi frânte, oftări dureroșe și lacrimi nocturne, licurescu aceste două rađe ceresci, mângâindu și însuflându viétta noua, viétta de mântuire! Activitate dupla și muguri noi desémna căile lor!

Tinerul cu planurile zadarnicite, jun'a cu visurile disparute și betránul cu sănătatea slabita, toti credu în stéu'a buna, și cređendu speréza în viitoru, în bine, în fericire! Sperându reincepe munc'a, speranța alinéza durerile și reul se simte mai puțin, timpul trece iute, zile și ani vinu, trecu și se confunda în adâncimea eternității! Trecu și se ducu, ducându cu sine bune și rele.

Și noi le urmâmu lor, trecându unul câte unul!
Iute trece rôt'a timpului și în sborul ei giganticu

calca, sdobesce vécuri și creațiuni! și în urm'a ei, din ruine renasce viétta noua, fapturna prospeta și alte creațiuni mai imposante, mai gigantice! Dara numai pentru o esistența efemera, căci alte forme, alte idei derima astadi zidirea de ieri. Așa e totul! o continua creare și derimare, și din mórtea unui organismu învie altul! Așa sbóra spiritul omenimei, culturai și perfecționarei, din piscu în piscu mai sus apropiându-se cătra idealu! Și Clio stă cu penelu și însémna evenimentele și aparițiile ce trecu pe dinaintea ei! Le însémna cele bune cu penelu roșu, cele rele cu penelu negru.

Puțin timpu, și anul 1880 au trecutu la stramosii lui. Multi din némuri și amicii nostri au trecutu în decursul lui la cele eterne! El însusi, cu mari speranțe și planuri la începutu, sfêrșesce tristu și durerosu! Căci noi deplângemu la sicriul lui autonomi'a comitatului și multe planuri frumoșe le duce cu sine în mormentu! Sântemu imbinati cu altu comitatu, de și românu, totusi cu alte obiceiuri, legi și institutiuni. Fi-va mai bine? Credința ne lipsesce, dara sperâmu în viitoru!

Calduróse și frațesci simțeminte a esprimatul dl advocatu Brediceanu la încorporarea noastră cu comitatul Carașului, căci sânt tonuri române, curate și dulci, sincere și frațesci, drepte și adeverate, dara totusi! vét'r'a noastră ni-a fost mai scumpa!

Orologiul bate șapte ore și me scutura din aceste contemplațiuni, me dojenesce că la 8 ore se începe concertul reuniunii române de cântări și musica. Cu graba facu toalet'a și alergu cătra otelul la „cunun'a verde". Și când intrai în sala, acesta deja gemea de óspeti!

Ca o cununa de totu frumoșa ocupau damele locurile cele d'ântâiu ce se trageau în semicercuri față cu tribun'a, și dupa ele barbati din tóte branchele, gradurile, națiunile și confesiunile.

Dintre dame însemnu pe dn'a protopopésa Anna Andreeviču cu dșórele fiice Eufrosina și Elisa, dómnele Adam, Bordașu, Damaschinu, Dragalina, Vulcanu, Mândreanu, Bauer, Müller, Küstl, Jivanu, dșórele Bauer, Popoviču, Jurjinca, Janoșu, Popoviču, Biju și multe altele a căror nume mi-a trecutu din memoria.

Punctu la 8 ore sér'a președintele reuniunii, dl Bartolomeiu deschide festivitatea și executarea programului se începe. Primele piese: „Adio la Carpati", coru barbatescu de G. Racota, pusu în quartetu de R. Wurmb profesoru de cântări și musica la institutul teologicu; „În srainetate", coru barbatescu de F. Abt; „Ursit'a mea", coru barbatescu de G. Stefanescu s'au executatu cu multa precisiune și zelu.

A patr'a piesa „Tóm'n'a țesetóre", poesia de V. Alesandri, declamata de dșór'a E. Jurjinca, se așteptá cu nerabdare mare și interesu generalu.

O tacere adâncă predominá sal'a, și ochii tuturor erau atinți spre tribuna. Dșór'a E. Jurjinca se urca pe tribuna, aplause frenetice o primescu. Unu complimentu grațiosu și începe declamațiunea. Vocea-i plapânda, gestul nimeritu în anumitele fase ale poesiei, limb'a și tonul curatu românescu ce se stracurau despre buzele acestei gingașe Românce, me transpuse în timpuri trecute și fericite Românilor. Me uitam la ea și cugetam și cugetam în mine, că unu poporu cu astfel de ființe nu pôte perí. Vorbía o limba dulce, vorbiá în tonu de doru, vorbiá de primavéra, de muguri și amoru, vorbiá de flori frumoșe, ce se ivescu în maiu, oftá simțiri doioșe, de visuri și de traiu!

Așa e tonul, așa este farmecul ce-l respânda declamațiunea și testul poesiei, și noi din partene rugâmu pe dșór'a Jurjinca, să debuteze cu talentu-i și vocea-i cea placuta cât mai desu în societăti române!

Urmá a cincea piesa: „Vênatoriul", coru barbatescu de R. Wurmb. Acestu cântecu în compunerea lui

cu emulațiunea „ecoului“ a produsu unu orcanu de aplause și l'amu fi auditu repetatu și de o sută de ori. Da! și Românii au cântări și versuri joviale și vesele, numai sê-si afle maestrul, mân'a tehnica și talentul ce compune.

A șesea și ultim'a piesa „Finale“ din oper'a „Dogariul“ de Nürnberg, coru mestecatu de R. Wurmb, a reeșitu bine și fu la cererea generala repetatu.

Nu putem trece cu vederea concursul ce l'au datu dșorele Küstl, Janoșu, Jurjinca, Popovicu și Stoicovicu, primêsca dar prin acêsta mulțamit'a nștra cea mai sincera!

Așă se încheia concertul! Pușina pauza, și acordele unei hore frumșe resuna prin sala. Eră aviso, că danțul începe. Parechia de parechia se înșira, cercul se împreuna și hor'a unirei deschise programul danțurilor.

În fine mulțamimu dlui președinte al reuniunii, precum și comitetului arangiatoru pentru tactul, afabilitatea și neobosel'a dovedita față cu publicul numeros!

Coresp. ord.

C e e n o u ?

Presentul nostru de anul nou. La anul nou, precum se scie, este datin'a a dá presenturi, a face surprinderi delicate și astfel a produce bucuria. Fiindu că este de interesu comunu și privesce și pe cetitorii nostri, anunțiamu cu placere, că și redacțiunea nștra a fost norocșsa sê primêsca unu prețiosu prezentu de anul nou. Dela cine? Dela marele nostru poetu, dl Vasilie Alesandri, carele — la rugarea nștra — a binevoitu a ne promite, că îndata-ce va avê ceva gata, va trimite-o pentru „Familia“.

Primul balu de curte în Viena se dete mercuri în Burg și fu fôrte splendidu. Maj. Lor intrara la đece ôre. Imperatês'a avea o roba violeta-palida, cu cãda lunga, la gatu colieru cu diamante, în peru diadema cu briliante și smaragduri. Maj. Lor conversara cu mai multi ênsi, și cu asta ocaziune mai multe fete tinere li fure recomandate. Curtea petrecu la balu pâna la mieđul nopții, și apoi si societatea se departã.

Sciri personale. Dl **Onoriu Tilea** a fost numitu ingineru de comasațiune pentru Transilvani'a și părțile adneesc. — **Comisari** la censur'a de advocati la tabl'a regêscă din Mureșu-Oșorheiu sânt numiti dintre advocatii români dnii Simeon Caluțu, Mateiu Popu Grideanu, și dintre judii români, dl Andreiu Francu, ca suplentu.

„**Români'a Juna**“, societatea academica a tinerimeii rom. din Viena, a serbatu și în anul acesta ajunul anului nou. Serat'a fu deschisa prin președintele Societãtii dl B. Damianu, dupa care se esecutã unu programu de piese musicale și de declamațiuni, fôrte interesantu. Dnii F. Șuluțu, D. Bratianu, drd C. Radulescu au cântatu escelentu; dl dr. Baiulescu a storsu torente de aplause cu violin'a sa; dnii I. T. Mera și Simeon Popu au declamatu cu multa rutina. La mieđul nopții anul nou fu salutat de cãtra dl M. Voileanu. S'au pronunțiatu multe toasturi frumșe, și petrecerea s'a încheiatu la trei ôre dupa mieđul nopții.

Hymen. Dl **Alesiu Viciu**, teologu absolutu și profesoru gimnasialu în Blașu, s'a fidanțatu cu domnișôr'a **Lucrêta Maioru**, fiic'a parintelui vice-protopopu al Pogacelei Basiliu Maioru. — Dl **Alesandru Lupanu**, teologu absolutu și cancelistu mitropolitanu în Blașu, și-a încredințatu de soția pe domnișôr'a **Amalia Moldovanu**, fiic'a parintelui vice-protopopu al Catinei Ioan Moldovanu. — Dl **Iosif Moga**, teologu absolutu de Blașu, la 7 l. c. și-a serbatu cunun'a cu domnișôr'a **Amalia**

Medeșanu, fiic'a parintelui parocu din Bucerdea-grânșsa.

Carnevalu. **Junimea**, corporațiune româna la universitatea din Cernauti, va dá la 8 febr. o serata împreuna cu dansu, în sal'a otelului „la Vulturul negru“, în folosul fondului Societãții. — **Juristii din Sibiu** vor arangia la 2 febr. în sal'a otelului „Imperatul romanu“ unu balu în favôrea reuniunii pentru ajutorarea juristilor saraci.

Sciri scurte. **Br. Iosif Philipovicu**, comandantul militaru al Pragei, carele precum se scie e croatu, a scrisu în list'a pentru numerareapoporului aceste: „Sânt germãnu, dar rezervându-mi naționalitatea slavica. — **Pentru Seghedin** pâna la 31 dec. s'au adunatu 2.919,079 fl. 6 cr. — **Datori'a de statu a Ungariei**, dupa cum aflãmu din „Magyar Compass“, este optu-sute-șapte-đeci și șese de milione fl.; înse acêsta aretare nu e autentica. — **La Vinga**, comitatul Timișorii, dela anul nou apare unu điaru în limb'a bulgara, intitulatu: „Vigen-ska narudna“ (Điaru poporalu de Vinga.) — **Diet'a Croatiei** s'a deschisu la 17 l. c. — **La Seghedin** s'a începutu demolarea fortareției, care nu mai avea nici o importanța, numai pört'a Maria Teresia s'a conservatu ca suvenire. — **Oubril**, ambasadorul rusu din Viena, a adusu dela țarul o scrisôre autografa imperatului Francisc Iosif, cu asigurãri de pace. — **In Severin** cu ocaziunea numerãrii poporului s'au escatu tulburãri.

Cronic'a lumii.

Buchetul principesei Stefania. Orașul Gent de mult e vestit de gradinariii sei de flori; acestia voiescu sê faca principesei Stefania unu adeveratu buchetu miraculosu. Buchetul va escelã nu atât prin marime, cât mai ales prin prețul ce va represintă, căci va fi compusu numai din orchideie rare, și nici o flôre nu va conține, care sê n'aiba vr'unu prețu estraordinaru mare. Deja gradinariii începura sê desvólte cu multa grige și arte florile, pentru ca la timpul trebuincșosu sê înflorêscă; între ele vor fi și de acele, cari înmediat înainte de predare se vor rupe. Buchetul, pentru a cãrui conservare s'au luat dispozițiuni particulare, va fi dusu la Viena de cãtra deputațiunea corpului gradinarescu din Gent, și totodata va predã miresei și unu album, care va conține fotografi'a albumului și descrierea florilor singuraticie.

La balul de curte din Brusela, datu în septemân'a trecuta, a facutu mare efectu toalet'a frumșeii principese Ossuna. Ea avea o roba de croiu à la Regence, cu tunica de atlasu de colôrea rađelor sôrelui, dinainte garnisita cu o ghirlanda compusa din frunđe închise, din cari priviau niște paseri colibriane pistrife. Partea dinainte a rochiei erã acoperita cu o mrege de perle, și la înnalțimea genunchilor aninã unu buchetu mare. Tali'a de croitura „cuiratte“ asemene erã acoperita cu perle. În peru principes'a avea diamante și între frunđe închise colibre.

„**Principes'a Jurjeff**“. Ieta numele oficialu și legalu, ce-l pörta acuma soçi'a țarului, fôst'a principes'a Dolgorucki. Acuma se scie pozitiv, că principes'a a devenitu ce e dreptu soçi'a legiuita a țarului, și în palatul de ierna a ocupatu unu apartamentu de optu-spređece salône, dar țarul a renunțiatu la ideia d'a o introduce oficialu ca țarina. De și țarul a îndreptatu unu ucasu cãtra consiliul de statu, în care însciințeza oficialminte casatori'a lui cu principes'a, și ordôna ca titlul oficialu al soçiei sale de acuma înainte sê fia: „Principes'a Purjeff“: totusi favorit'a nu va calcã pe tronul țarilor. Va sê đica, moștenitorul de tronul totusi a învinsu; principes'a pôte sê fia soçi'a țarului, dar țarina domnitôre nu pôte sê fia.

Colecta pentru statu'a lui Dumas. La Paris se proiecteaza o statu'a in memori'a lui Alesandru Dumas tatal, si comitetul care conduce executarea acestui planu este compus din cei mai renumiti scriitori si artisti. Intre membrii comitetului se afla Augier, Daudet, Feuillet, Girardin, Gounod, Meissonier, Sardou, Verne etc., cari deocamdata alesera o subcomisiune pentru organizarea colectelor. Acesta subcomisiune dila trecute si-a emis apelul, rogandu — ceea ce francesii arareori au facutu — si dunaristic'a straina si in special cea germana, sa faca colecte. Nu se adreseza inse deadreptul catre publicul strainu, ci numai catre francesii din strainetate, invitandu-i sa-si faca datori'a facia de memori'a renumitului romanțieru.

Autorii dramaticei si musicali din Paris au primitu, dupa mari dispute, in societatea lor de membru pe Suppé, cunoscutul autoru de operete din Viena. Operet'a „Fatinița” a lui Suppé s'a jucatu inainte cu doi ani si jumetate cu mare succesu la Paris, si inca atunci numai decât s'a propusu inscrierea lui intre societari. Dar indata se si ivi o pedeca. Se constata adeca, cumca libretul e plagiatu din oper'a „Circassienne” a lui Scribe, si fiindu ca autorii francesi porta mare grige de interesele lor, societatea nu numai n'a admisu pe Suppé in sinul ei, dar inca i-a facutu si unu procesu, pretindendu tantieme pentru tectsu. In urma inse procesul acesta se complana, si Suppé fu alesu membru al societatii.

Victor Hugo a adresatu orașului Besançon, care a insemnatu cu o tabla comemorativa cas'a in care densus s'a nascutu, urmatorea epistola: „Adanc emotionatu rostescu multamita concetatenilor mei. Eu sum o petra pe calea, pe care inainteza omenimea, dar calea acest'a e buna. Omul nu e domnul nici al vietii, nici al mortii; el pote sa intarésca in colegii sei numai nisuintele cari tindu sa aline pasiunile omenimei, si se ofere lui Dumneđu numai neclatit'a-i credința intru raspandirea libertatii. Victor Hugo”.

Unu filosofu in moda. Cea mai mare noua petrecere a cercurilor sociale din Paris este forte originala. Cel ce vre sa fia de bon ton, trebuie sa asculte — filosofia. Caro, renumitul filosofu, si-a reneputu conferintele la Sorbonne, si inaintea edificiului sciintelor seriose acuma stau si astepta o multime de calese elegante, de cate ori Caro tine conferința. Vechiul Sorbonne, scrie unu diariu din Paris, a devenitu fratele operei-mari si a bisericeii; lumea eleganta merge la Sorbonne ca la reprezentatiunile de opera seu ca la missa. Conferința lui Caro e unu sportu ajunsu intr'atata in moda, incat nici o dama in adeveru elegantu nu pote absentă. Nici odata cel mai renumitu tenoristu n'a fost asa de magulitu; ca si acuma acestu academicu escelinte. Inse Caro e si vrednicu de acesta mare distinctiune, caci filosofu a lui e dulce, parfumosa, cu sboru innaltu si plina de idealismu petrunđetoru, care rapesce inim'a femeii si o innalta intr'unu cercu idealu. Si acestu norocosu filosofu, afara de aceste, are manier'a unui abate finu; atitudine, miscări si conversatiune eleganta, si n'are „chic”-ul regula pe care densus ar compromite-o. El domnesce absolutu peste publicul seu iubitoru de acestu sportu, si contes'a B. dila trecute esclama cu entusiasmu: „Oh! acestu Caro e unu omu admirabilu, unu adeveratu — filosofu de postu!”

Jockey-clubul din Paris dila trecute a decisu o intrebare de principiu: pote sa fia preotul membru al clubului? Anume contele H. capitanu la cavaleria, parasindu-si carier'a militara, pasi pe cea preotésca, inse

in clubu, al carui membru fusese, nu insciinta esirea sa, ma declara, ca densus de si ca preotu nu va pute sa petreca multu timpu in jockey-club, totusi isi reserva dreptul d'a pute conveni acolo cu amicii sei de pan' atunci. In comitetu in privința asta se produse o disputa apriga; in urma inse se enuncia, ca contele H., de si preotu, pote sa remana membru al clubului.

Unu micu statu preotescu are sa devina republic'a Andorra. Acesta mica țerisora traia pan'acuma in linisce intre muntii pyrenei, si numai in timpul din urma deveni teatrul unei miscări mari. Pan'acuma Franci'a a fost protectorea acestei republice, si unu locuitoru francesu residă acolo. Acuma inse andorriani gonira pe locuitorul francesu, caci n'a vrutu sa-si dea invoirea la infiintarea unei bănci de jocu hasardu. In locul lui ei alesera protectoru pe episcopul spaniolu din Urgel, carele cu aprobarea papei a si primitu protectoratul, si astfel republic'a andorriana are sa devina asilul calugarilor francesi, de cumva Franci'a va permite acest'a.

In Holanda se va tine in luna lui ianuarie o emulare internationala de patinare. Reuniunea internationala englesa de patinatu si reuniunile de patinatu holandese arangeza acesta intrecere, intre Rotterdam si Utrecht, unde spre acestu scopu se pregatesce unu terenu de ghiacia. Strainii cari voiescu sa ia parte, vor capeta pe calea ferata bilete cu jumetate de pretu.

Sciri straine. *Mostenitorul de tronul al Svediei* face o interesanta caletoare prin Africa, si dila trecute a sositu la Cairo. — *Björnson*, renumitul poetu svedianu, carele acuma caletoresce prin America, in duminec'a trecuta a tinutu o vorbire in Chicago, profetindu, ca Svedi'a nu peste multu va proclama republic'a. — *La Chicago*, cassariul fugitu al cassei de economii din Casiovia, Berger, de si e catolicu, functioneaza ca si cantor al comunitatii israelite. — *Guvernul turcu* a emis o publicatiune, conform careia vre sa cumpere cai pentru armat'a sa, pe bani gata. — *Guvernul francesu* a decisu, ca de acuma inainte numai in patru ani odata va organiză espositiune oficiala de tablouri, asa numitu „Salon”. — *In Rusi'a* s'a formatu de curend o „reuniune idealista”; scopul ei este raspandirea credinței despre nemurirea spiritului, despre viet'a dincolo de mormentu si despre spiritismu. — *Unu capu-de-opera* a lui Phidias, statu'a Minervei invingatore, s'a descoperitu de curend in Greci'a; orașul Athena a depeșatu acesta scire plina de bucuria lord-mayorului din Londra la 31 decembre. — *Epistolele lui Gorge Sand* vor aparé in o colectiune la editorul Calman Lévy in Paris, pan'acuma patru mii de epistole sunt adunate. — *Guvernul grecu* a votatu o suta douedeci de milioane drahme ca imprumutu pentru scopuri de resboiu. — *Rescol'a din Transvaal*, dupa cum reunoscu si diarele englese, a reesitu, si acest'a colonia de ocamdata e perduta pentru Engliter'a, dar ea o va reocupa. — *Din Brusela* cu ocaziunea cununiei mostenitorului de tronul Rudolf vor veni la Viena trenuri de placere anume, asemenea si din alte orase ale Belgiei. — *Regin'a Engliterii* va tramite la nunt'a mostenitorului de tronul Rudolf pe principele de Wales. — *Regele, Svediei* nu de multu a publicatu unu volumu din lu' scrierile sale poetice, sub titlul: „Poesii si foi din diariu meu”. — *Filoxer'a* a inceputu sa faca paguba si in insula cafea in insula Ceylon, unde colonistii s'au si mariatu grozavu. — *Schliemann* a daruitu imperatiului Germaniei colectiunea sa de mare pretu de antichitati troiane, care de acuma inainte se va pute vedé in museul etnograficu din Berlin.

Proprietaru, redactoru respundiatoru si editoru: **IOSIF VULCANU.**

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy in Oradea-mare. 1881. Strad'a principala nr. 274.